



Diabetes in de adolescentie en de jongvolwassenheid: Een familiaal perspectief met aandacht voor het functioneren van ouders

S. Prikken¹, L. Oris, L. C. Missotten, J. Rassart, Dr. I. Weets, Dr. P. Moons, & Dr. K. Luyckx (promotor)

¹ Doctoraatstudente KU Leuven, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen; ✉ Contact: sofie.prikken@kuleuven.be



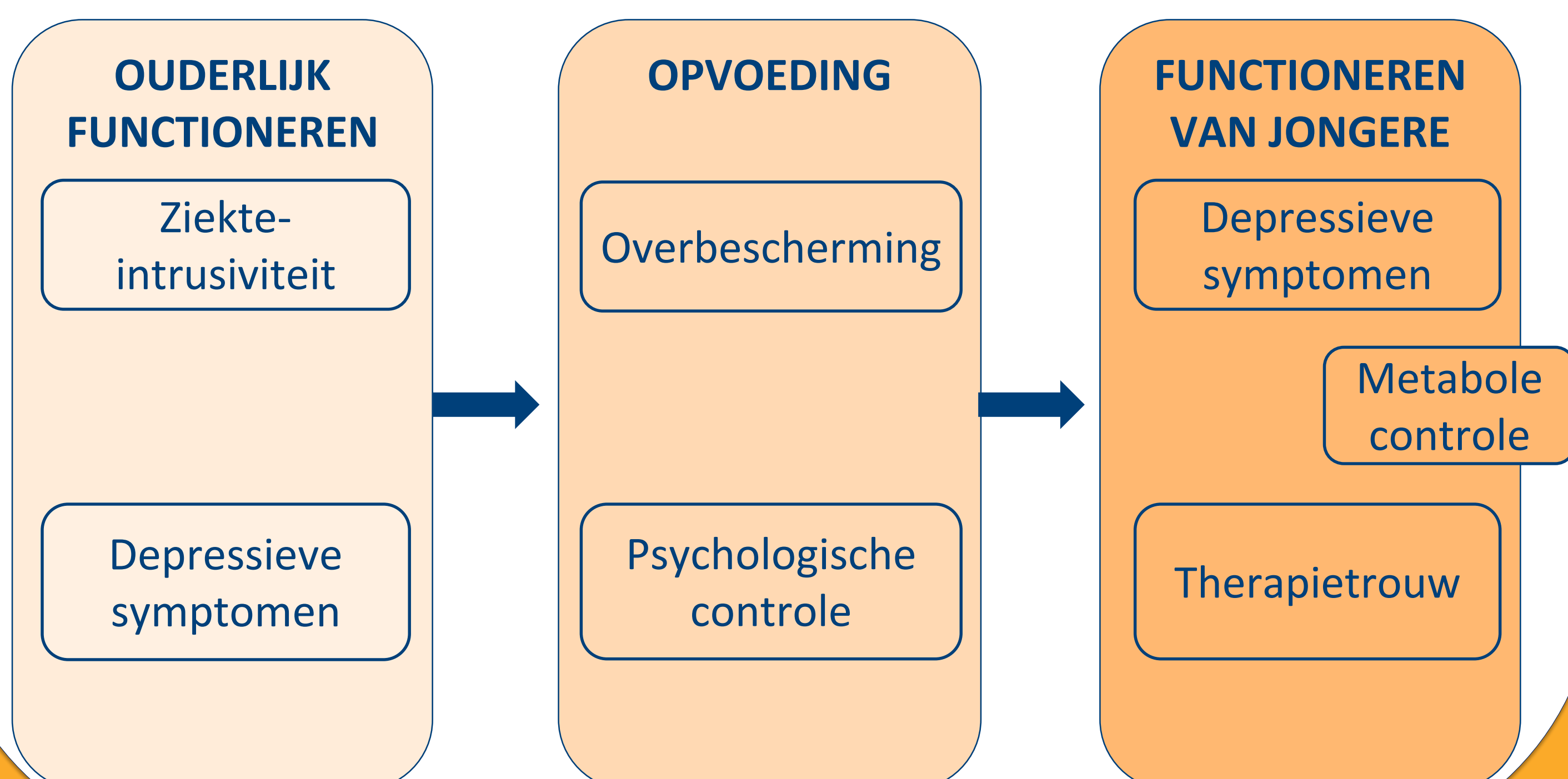
DIABETES & DE FAMILIE

- Type 1 diabetes komt relatief vaak voor bij adolescenten (14-18 jaar) en jongvolwassenen (18-25 jaar)
- Complex om behandelvoorschriften goed op te volgen
- Het gezin:
 - Belang van een warme, respectvolle opvoeding
 - Voornamelijk moeders bevestigd in eerder onderzoek



ONZE STUDIE

- Ouderlijk functioneren beter in kaart brengen
 - **Ziekte-intrusiviteit:** Gevoel dat de diabetes van zoon of dochter het eigen functioneren belemmert op vlak van levensstijl, activiteiten en interesses
- Ouderlijk functioneren gelinkt aan opvoeding?
 - **Psychologische controle:** Kritische opvoedingsstijl waarbij jongeren onder druk worden gezet, bv. schuldgevoelens oproepen of eerdere fouten oprakelen als er iets mis gaat
 - **Overbescherming:** Overmatige, angstige bekommernis om de zoon of dochter, bv. overal gevaren zien of werk overbodig uit handen nemen
- Moeders & vaders bevragen



ONZE METHODE

- ✓ 330 jongeren met type 1 diabetes tussen 14 en 25 jaar
- ✓ Ouders werden ook uitgenodigd
 - 317 deelnemende moeders
 - 277 deelnemende vaders
- ✓ Vragenlijsten
 - **JONGEREN:** Opvoeding, therapietrouw, depressieve symptomen
 - **OUDERS:** Ziekte-intrusiviteit, depressieve symptomen, opvoeding, therapietrouw jongere
 - **+ METABOLE CONTROLE (HBA1C)**



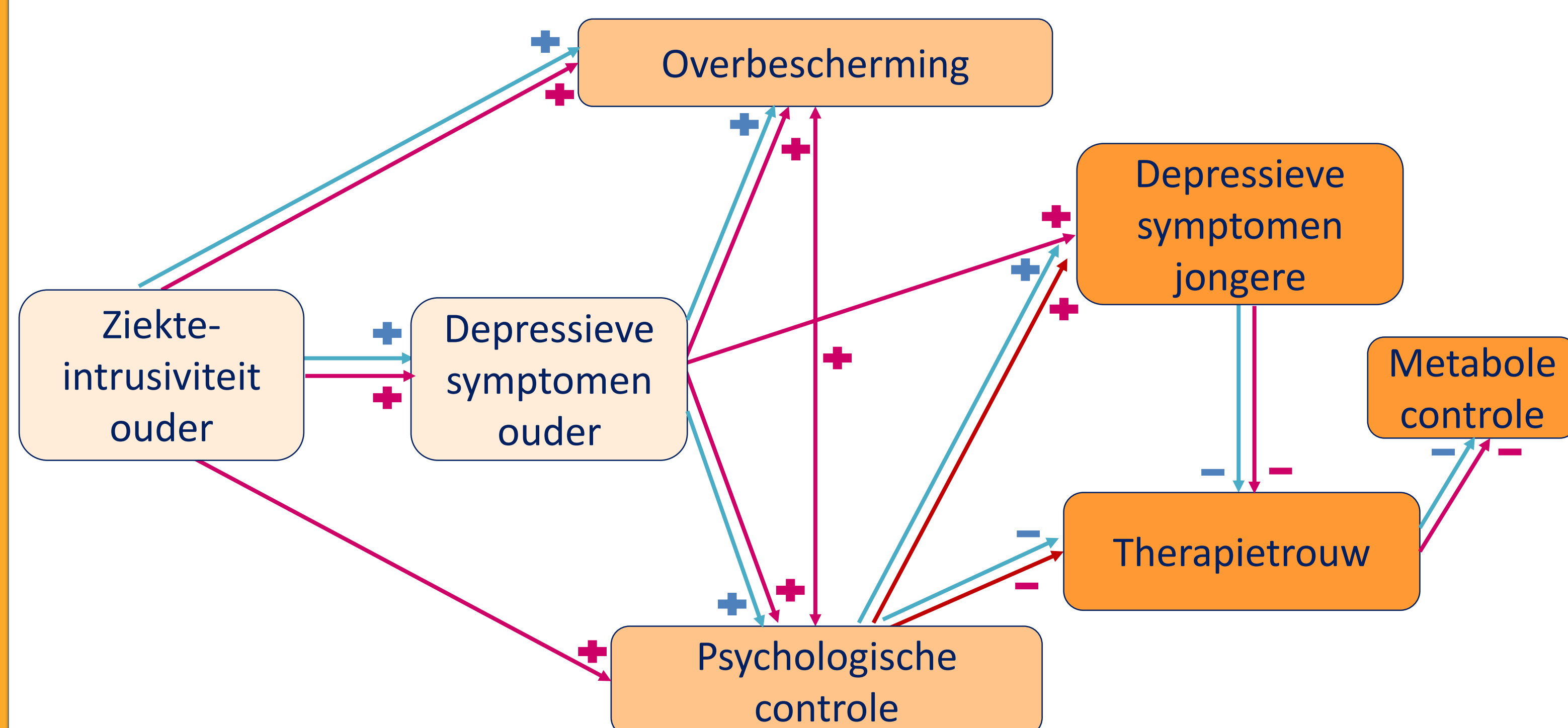
ONZE BEVINDINGEN

DEELNEMENDE JONGEREN

Gemiddelde leeftijd	17.9 jaar
Gemiddelde ziekteduur	6.8 jaar
Aantal jongens / Aantal meisjes	160 (48.6%) / 169 (51.2%)
Toediening insuline via injecties	265 (80.3%)
Gemiddelde metabole controle (Hba1c)	7.7%

- TWEE GROEPEN:** 1) moeder - jongere
2) vader - jongere

HET GETESTE MODEL



KORT SAMENGEVAT

- ✓ Ziekte-intrusiviteit hangt samen met meer depressieve symptomen bij ouders
- ✓ Minder goed functioneren van ouders is gerelateerd aan kritisch en overbeschermend opvoedingsgedrag
- ✓ Vooral het kritische aspect van de opvoeding hangt samen met minder goed functioneren van jongeren, namelijk meer depressieve klachten, minder goede therapietrouw en minder goede metabole controle



MESSAGES TO TAKE HOME

- ✓ Type 1 diabetes als gezins-ziekte
 - Ouders als belangrijke factor in het functioneren van jongeren
 - Ouders ervaren ook de impact van de ziekte op hun eigen functioneren
- ✓ Ouders blijvend betrekken in de behandeling van jongeren
 - Ziekte-intrusiviteit en depressieve symptomen bevragen
 - Zowel moeders als vaders actief betrekken
- ✓ Belang van opvoeding tijdens adolescentie en jongvolwassenheid
 - Vooral psychologische controle lijkt samen te hangen met minder goed functioneren van jongeren